

BİLİŞİM HUKUKU KOMİSYONU BÜLTENİ

BU SAYIDA

- 1 | **SORULARLA BULUT BİLİŞİM SİSTEMİNDE VERİLERİN ŞİFRELENMESİNİN ÖNEMİ**
Av. Oğuzhan SEYMEN
- 4 | **MARKA HUKUKU BAKIMINDAN NFT SANAT ESERLERİNİN AKİBETİ**
Av. Elif Şuara GÜNGÖR
- 6 | **SOSYAL MEDYA FENOMENLERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ HAKKINDA YENİ DÜZENLEME**
Av. Hilal KARAKAŞ EKER
- 7 | **5651 S. KANUN UYARINCA İÇERİK, YER VE ERİŞİM SAĞLAYICI TERİMLERİ**
Stj. Av. İrem NALBANT
- 9 | **YENİ NESİL YAPAY ZEKA ASİSTANI: JOULE**
Av. Edanur AKINCI
- 11 | **ELEKTRONİK NAKİT ÜRETME MEKANİZMASI OLARAK BLOK ZİNCİRİ TEKNOLOJİSİ**
Stj. Av. Ahmet KALKAN
- 13 | **YAPAY ZEKA HUKUK DANIŞMANLIĞI**
Av. Gökçen YÜCEL

BÜLTENİMİZDE

Teknoloji, bizlerin takip edemeyeceği hızda gelişmekte ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Her gün gelişen teknolojiye ayak uydurmak biz hukukçular için zorunlu hale gelmiştir. Yapay zeka, blockchain, fintech, NFT, fikri ve sınai mülkiyet, internet, e-ticaret, kişisel verilerin korunması gibi kavramların insan hakları, ceza hukuku, sözleşmeler hukuku gibi hukukun temel alanlarında incelemek ve bunlar hakkında bilgi sahibi olmak biz hukukçuların bakış açısını geleceğe yönlendirecektir.

Aynı zamanda bu kazanımlar ile hukukçular, bilişim dünyasında yoğun zaman geçiren milyarlarca insanın işlem güvenliğini sağlamak ve dijital anlamda da geleceğe temiz bir dünya bırakmak görevi de üstlenmektedir .

Bu düşünceler ile bizler de bilişim ve hukukun kesiştiği alanlardaki gelişmeleri takip ederek siz değerli okuyucularımıza aktarabilmek, yeni çıkan yasal düzenlemeleri sizlerle buluşturabilmek adına Bursa Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu olarak sizlere her ay bülten hazırlıyoruz.

Bilişim hukuku alanında meslektaşlarımızın sizler için hazırladığı makaleleri, haberleri, dizi, film ve kitap önerilerini ve daha birçok içeriği her ay bültenimizden takip edebilirsiniz.

Bültenimizin siz okuyucularımız için bilgi verici olmasını ve okurken keyifli zaman geçirmenizi temenni ediyoruz.

Saygılarımızla.

SORULARLA BULUT BİLİŞİM SİSTEMİNDE VERİLERİN ŞİFRELENMESİNİN ÖNEMİ

Av. Oğuzhan Seymen

1] Bulut Bilişim Sistemi nedir?

Bulut Bilişim, sunucularda tutulan verilere internet erişimi sayesinde "her an ulaşabilmemizi sağlayan", sistemin sunduğu hizmetlerden istediğimiz ölçüde yararlanmamıza fırsat sağlayan internet tabanlı bir teknoloji servisi. [1]

Ayrıca bu sistem, işlenen kişisel veri miktarının çok fazla olduğu günümüz dijital çağında; Yapay Zekaya, Nesnelerin İnternetine ilişkin birçok verinin güvenli olarak saklanması için geliştirilmiş aygıtların veri depolama sistemidir.

2] Bulut Bilişimin geçmişten günümüze nasıl gelişmiştir? Avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Gelişim süreci olarak Bulut Bilişim Merkezi, eskiden "işlem kullanıcısı ile ortak ağ arasında var olan veri paylaşımını ilk olarak internet ağ yapısı [terminaller] ile yaparken, artık günümüzde bu süreç Bulut Bilişim Sistemlerinin Şifrelenmesi ile gerçekleştirmektedir.

Bu da demektir ki, hizmet sağlayıcının sunduğu altyapı desteği ile sunucu sanallaştırılmakta ve neticesinde her kullanıcı kendine ait

alanı bağımsız olarak kullanmaktadır.

Dezavantaj bakımından ise Bulut Bilişim sistemi internet erişimi yok iken verilere de erişilememektedir. Ayrıca Bulut bilişime internetin hızlı olması ile

erişilebilir. Ayrıca sistemde tutulan veriler hangi ülke ya da hangi hizmet sağlayıcısı bünyesinde tutulduğuna, Güvenlik hakkında net bilgiye sahip olmaya ve veri ihlaline yol açmamasına dikkat etmek gerekmektedir.

3] Hangi uygulamalar Bulut Bilişime örnek teşkil eder?

Bulut bilişim'e en sık rastlanan uygulamalara GoogleDrive, icloud Dropbox, SkyDrive ve YandexDisk örnek gösterilebilir.

4] Kullanıcı ile hizmet sağlayıcının bulut bilişimde ne gibi sorumlulukları vardır?

Kullanıcılar; Bulut bilişim altyapısı üzerinde kendilerinin kurduğu yazılım, platform ve verilerden kendileri sorumludur.

Hizmet sağlayıcı da altyapının düzenli işleyişinden sorumludur.

Ayrıca yine sunucuların, depolamanın, sanallaştırmanın alt yapı yönetim ve kontrolünü sorumluluğu hizmet sağlayıcısı aittir.

Kullanıcının bir başka sorumluluğu da altyapı sistemi üzerine kurduğu işletim sistemi ile verilerini ve kullanılan ara yazılımları kendisinin korunması gerektir.

Bu sorumluluklar, Amazon EC2(Elastic Cloud Computin) ve

S3)(Simple Storage Service) gibi hizmetlerde de karşımıza çıkmaktadır.

5]Şifreleme hizmeti nasıl sağlanmaktadır?

Şifreleme hizmeti; altyapı, platform ve yazılım hizmetleri ile kullanım bakımından genel, özel ve hibrit bulut sistemleri ile gerçekleştirilmekte ve veriler mahremiyet sağlanmak suretiyle şifrelenmektedir.

6] Bulut bilişimde mahremiyet risklerinden hangi şifreleme yöntemleri ile korunulmaktadır?

Riskler açısından yazılımcıların elindeki kişisel veriler üçüncü kişilerin eline geçebilir ve bunlar kötüye kullanılabilir. Bu durum, yazılımcının itibar ve prestij kaybına yol açabilir, mahremiyet riskinden korunmak için belirli şifreleme yöntemleri vardır. Bu yöntemlere eş biçimli şifreleme ve asimetrik anahtar algoritması şifrelemesi örnek gösterilebilir.

7] Bulut hizmet sağlayıcılarının KVKK kapsamındaki sorumlulukları güvenlik nereden kaynaklanmaktadır?

Hizmet sağlayıcının sorumluluğunun dayanağı, İHEB ve AİHS'ne kadar uzanmaktadır. Bunların yanı sıra 1981 tarihli "kişisel verileri koruyan ilk geniş kapsamlı sözleşme" olan 108 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin

Korunması Sözleşmesi de güvenlik sorumluluğunun bir diğer hukuki dayanağıdır. Ülkemizde de 2016 tarihli Kişisel Verilerin Korunması Kanununun yanı sıra, Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi Ve Mahremiyetin Sağlanması Hakkında Yönetmelik ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik ile elektronik haberleşmede kişisel veriler üzerinde tanımlamalar yapılmıştır. Diğer yandan Amerika Birleşik Devletleri'nde 2018 yılında Başkan Trump'ın imzası ile yürürlüğe giren The Cloud Act isimli kanun, şirketlere ABD dışında tutulan verilere erişim konusunda her seviyeye yetkili diğer yasal yardım anlaşmalarını gözetmeksizin şirketleri veri paylaşımına zorunlu tutmuştur. Bu zorunluluk, suçlu bilgilerinin kolluk kuvvetlerinin işleyişine kolaylaştırmak suretiyle daha kolay edinebilmesini, suçluların daha kolay yakalanmasını sağlamıştır. Öte yandan suçluların başkaca kişisel verilerine ulaşmanın gizlilik ve mahremiyeti ihlal etmesi de kanunun uygulanmasında görüş ayrılığına yol açmıştır.

8] Bulut bilişimde veri işleme ve aktarım şartları nelerdir?

Şayet kişilerin açık rızası yoksa KVKK'nın 5. maddesi 2 fıkrası gereğince;

- fiili imkansızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasını hukuki geçerlilik tanımayan kişinin hayatı veya yaşam bütünlüğünün korunması için veri aktarımının zorunlu olması
- sözleşmenin kurulması ve ifa edilmesi ile doğrudan ilgili olmak

kaydıyla taraftara ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması

- veri sorumlusunun yükümlülüğün yerine getirmesi açısından zorunlu olması ilgili kişinin kendisini alenileştirmiş olması

- sağlık açısından da ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması, yönetim amacıyla sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın verinin işlenmesi,

Şartlarından herhangi biri mevcut ise ancak Bulut hizmeti o zaman kullanılabilir.

9] Bulut Bilişimde veri güvenliğinin sağlanması neden önemlidir?

Bulut bilişimde servis sağlayıcının değerlendirilmesi önemlidir. Nasıl bir hizmet verileceği ve nasıl Bilgi güvenliği sağlanacağı konusunda sözleşmeler imzalanmalıdır veri güvenliğinin sağlanmaması hem idari para cezasına çarptırılmamak hem de ticari itibarı zedelememek adına önemlidir.

10] Veriler şifrelendiğinde nasıl korunuyor?

Kötü niyetli hizmet sağlayıcılara karşı:

- şifreleme algoritmaları kullanılması,
- şifre anahtarının başka güvenli yerlerde tutulması ve

- Bulut hizmeti sona erdiğinde veri sorumlusunun kişisel verileri imha etmek için ilgili şifre anahtarlarını ve tüm kopyalarını yok etmesi sayesinde veriler şifrelenerek daha etkin korunabilmektedir.

Kaynakça:

¹ Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Kişisel Veri Güvenliği Rehberi Teknik ve İdari Tedbirler, KVKK Yayınları, 8-25, Ankara, 2018.

² Bulut Bilişim Sistemleri Kapsamında Kişisel Verilerin Şifreleme Yöntemleri ile Korunması Araştırma Makalesi/Research Article Cengiz Paşaoğlu , Emel Cevheroğlu, Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 2, Nisan 2020

MARKA HUKUKU BAKIMINDAN NFT SANAT ESERLERİNİN AKİBETİ

Av. Elif Şuara GÜNGÖR

NFT'ler (Fungible Olmayan Tokenlar), dijital alanda çığır açan bir gelişme olarak ortaya çıktı ve dijital varlıkları algılama ve ticaret şeklimizde devrim yarattı. NFT'ler, ister sanat eseri, ister müzik, hatta sanal gayrimenkul olsun, belirli bir ögenin sahipliğini temsil eden benzersiz bir dijital görünüm sağlayarak, özgünlük duygusu kattı. Dolayısıyla sanatçılar ve yaratıcılar artık dijital eserleriyle günümüze damga vuruyorlar.

NFT'lerin ortaya çıkışıyla birlikte bazı sanatçılar ikonik markalara ait ürünlerin NFT'sini tasarlamaya başladı. Bu yaklaşım ikonik markaların logo, ürün ve adlarının kullanılması yoluyla tezahür ettiği için Türk Ticaret Kanunu kapsamında iltibasa neden olacaktır. Bu durum sanatçı bakımından haksız rekabet teşkil edecektir. Ticarete rakipler arasında elbette rekabet istenilen ve doğal bir açılamdır. Fakat haksız olarak elde edilen bu tarz kazanım ve ünler rekabete zarar vermektedir. Yahutta “zarar verme riski vardır.” diyebiliriz çünkü haksız rekabette mutlaka zarar şartını aramamaktayız. İleride doğabilecek tüm zararlara karşı alınan bir önlem şeklinde açıklandığını önemle ifade etmek de fayda görüyoruz.

Öyle ki, iltibas sebebiyle, haksız rekabetin mevcut olması için muayyen ve müşahhas bir durumda

muhtak bir zararın olmasına bağlı değildir¹. Mevcut iltibasın ileride bir zarar doğurabilecek vasıfta olması yeterlidir. İltibas sebebiyle, şuna da işaret edilme-lidir ki, mevzubahis edilmesi gereken husus elde edilecek fayda değildir. Bu hususta mühim olan nokta, diğer tarafın uğradığı veya uğraması muhtemel olan zarardır. Bu husus, Temyiz Mahkemesinin bir kararı ile teyyüt etmektedir.TD.19 1 t.1859 E. 4813 K. kararında şu husus tespit edilmiştir¹⁷: “... bu davanın açılabilmesi için herhalde 58.maddede yazılı menfaatlerin halele uğrayarak zarar görmesi veya böyle bir tehlikeye maruz kalması gerekir”.

Elbette marka hakkı korumasından faydalanan bir marka hakkı sahibi için haksız rekabet hükümlerine dayanmadan sınai mülkiyet hakkına dayalı olarak markasının ürünlerinin iltibasa yol açacak şekilde kullanan eser sahibine karşı yaptığı tecavüzün ortadan kaldırılması ve dava sürecinde de ihtiyati tedbir kararı alınmasını pekala isteyebilir.

Konuya açıklık getirmek adına, ABD'de süren bir hukuki uyuşmazlıkla alakalı bir örneği inceleyelim²:

Geçtiğimiz günlerde dünyaca ünlü bir markanın tasarımlarını NFT olarak yeniden forma dönüştüren ünlü sanatçı yargılandığı mahkemede yaptığı eserin “ifade özgürlüğü” kapsamında olduğunu ve sanat

¹ İLTİBAS SEBEBİYLE HAKSIZ REKABET (TTK. m.57 f.5) Prof.Dr. Nisim FRANKO

² FLB –Hermes, Metabirkin Davası

gayesiyle işbu eseri meydana getirdiğini ifade etti. Federal Mahkemeyse davayı görürken şu soruların üstünde durdu:

1. Kıdemli (marka sahibi) ve kıdemsiz kullanıcılar (eser sahibi), markayı aynı veya benzer türdeki mal veya hizmetleri tanımlamak için kullanıyor mu?
2. Kıdemsiz kullanıcı, markanın ötesinde kendi ifade içeriğini esere ne ölçüde ekledi?
3. Kıdemsiz kullanıcının kullanımının zamanlaması herhangi bir şekilde kıdemli kullanıcının markasının popülaritesinden yararlanmaya yönelik bir motivasyona işaret ediyor mu?
4. Marka, temel eser, hizmet veya ürünle sanatsal açıdan ne şekilde ilişkilidir?
5. Kıdemsiz kullanıcı kamuya herhangi bir açıklama yaptı mı veya kamu tarafından bilinen, sanatsal olmayan bir amacı ima eden herhangi bir davranışta bulundu mu?
6. Kıdemsiz kullanıcı özel olarak herhangi bir beyanda bulundu mu veya özel olarak sanatsal olmayan bir amacı ima eden herhangi bir davranışta bulundu mu?

Asıl saik burada eser sahibi bakımından ikonik markanın kendisiymiş gibi hareket edip marka ürünlerini kullanarak rant

elde etmekse marka hakkını ihlal ettiği sonucuna varılacak ve dolayısıyla hakkında tazminata hükmedilmesi gerekecektir. Lanham Yasası bakımından değerlendirilen davanın gidişatı bakımından söylemek gerekir ki; eser sahibi "ifade özgürlüğü" vurgusundan davayı kazanacak gibi durmaktadır. Eğer durum böylesi tezahür edecek olursa önemli bir emsal karar olacak ve belki de NFT sanatçılarına ve meta evrene olumlu bir mesaj bırakacaktır.

Oysaki, her ne kadar ifade özgürlüğü kapsamında NFT'ler birtakım ikonik markaların ürün ve adlarından faydalanabilecekse de bu durum diğer bir çizgide marka hakkını ihlal eder niteliktedir. Çünkü o tasarımları görececek olan alıcılar tasarımın o markaya ait olabileceği yanılgısına düşecekler ve eserin satıcısının güvenilirliği algısına kapılıp ürüne milyon dolarlar harcayabileceklerdir.

Sonuç olarak, NFT'ler sanatçılar ve yaratıcılar için önemli fırsatlar sunarken, bu teknolojiyi kullanan sanatçıların marka haklarını ihlal eder nitelikte haksız fiillerde bulunması, koruyucu önlemlerin alınmasını zorunlu kılıyor. Titiz doğrulama süreçleri oluşturarak ve tüketicileri eğiterek NFT'lerin bütünlüğünü koruyabilir ve hem yaratıcıların hem de tüketicilerin çıkarlarını koruyabiliriz.

SOSYAL MEDYA FENOMENLERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ HAKKINDA YENİ DÜZENLEME

Av. Hilal KARAKAŞ EKER

Günümüzde sosyal medya kullanıcılarının sayısı azımsanamayacak düzeye ulaştı. Sosyal medyanın neredeyse herkes tarafından kullanılması, en büyük kitle iletişim ve etkileşim araçlarından biri haline gelmiş olması neticesinde farklı meslek grupları da oluşmuş oldu. Sosyal medyada yer alan bazı kullanıcıların hitap ettikleri kullanıcılar üzerinde etkileri oldukça fazla. Bu etki takipçileri olan kişilerin satın alma kararlarında da oldukça etkili. Fenomen olmuş bu kişiler sahip oldukları sosyal medya ve dijital kanalları aracılığıyla herhangi bir ürün veya hizmet hakkındaki deneyimlerini takipçileri ile paylaşarak pazarlama ve tanıtım faaliyeti yürütmekte ve bir gelir elde etmektedirler. Bu kişilere "influencer", özellikle video içerik üreten fenomenlere de "vlogger" denilmektedir. İşte yeni gelişen bu meslek grubunun da hukuken bazı sorumluluklara tabi olması kaçınılmazdır.

2021 yılında Sosyal medya fenomenlerini de etkileyecek bir düzenleme Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu tarafından 2021/2 numaralı ilke kararı olarak kabul edilmişti. Kabul edilen kararla "Sosyal Medya Etkileyicileri Tarafından Yapılan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Hakkında Kılavuz" hazırlanmıştı.

11.08.2023 tarihli ve 32276 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 59.11.05 satırı ile video içerik yapım ve yayım faaliyetleri tehlikeli sınıfa dahil edilmiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3/1(r) bendinde tehlike

sınıfı kavramı, "İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubu" olarak tanımlanmıştır. Her işyerleri "az tehlikeli-tehlikeli- çok tehlikeli" olmak üzere üç sınıftan birine tabidir. Ve tehlike grubuna göre işyerlerinin yükümlülükleri değişmektedir.

59.11.04	Sinema filmi, video ve televizyon programları yapım faaliyetleri (belgesel yapım dahil; fenomenler ve vloggerların yapım ve yayım faaliyetleri hariç)	Tehlikeli
59.11.05	Video içeriklerinin yapım ve yayım faaliyetleri (örn.: fenomenler (influencerlar) ve vloggerlar tarafından)	Tehlikeli
66.13.02	Kendi adına menkul sermaye iradı faaliyetleri (temettü, banka faizi, iştirak kazançları vb. dahil; ücret geliri elde etme hariç)	Az Tehlikeli

Öncelikle belirtmek gerekir ki, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 2. maddesinde yer alan düzenlemeye göre "Çalışan çalıştırmadan kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretenler" 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamı dışında tutulmaktadır. Bu sebeple bu değişiklik çalışanı olmayan influencer ve vloggerlar için geçerli olmayacaktır.

İlgili değişiklikle beraber, fenomenler ve vloggerlar gibi video içeriklerinin yapım ve yayım faaliyetinde bulunanlar tehlikeli işyeri sahibi olarak kabul edilmektedirler. Çalışanı olan influencer ve vloggerlar çalıştırdıkları çalışan sayısına göre, iş güvenliği uzmanı çalıştırma, işyeri hekimi çalıştırma vb. yükümlülüklerden sorumlu olacaklardır. Ayrıca işletmelerdeki tehlikelerin belirlenmesi, risk analizinin yapılması, iş sağlığı ve sigortalarının yapılması gibi diğer bildirimler de mevcuttur.

5651 S. KANUN UYARINCA İÇERİK, YER VE ERIŞİM SAĞLAYICI TERİMLERİ
Stj. Av. İrem NALBANT

Bu yazımızda, 5651 sayılı *İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun*'un (İnternet Kanunu) belirlediği temel kavramları ve bu kavramlara ilişkin sorumlulukları ele alacağız.

İnternet Kanunu, internet ortamında faaliyet gösteren çeşitli aktörleri düzenlemekte ve internetin etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla bir dizi yükümlülük getirmektedir.

İnternet Kanunu'nun uygulamasında önemli rol oynayan temel kavramlar şunlardır:

Erişim Sağlayıcı: İnternet ortamına bağlanma olanağı sağlayan gerçek veya tüzel kişilerdir.

Erişim sağlayıcı, internet iletişiminin alt yapı ağını sağlamaktadır.¹

Bu bağlamda TNET, Turkcell Superonline gibi şirketler erişim sağlayıcısı olarak örnek gösterilebilir.

Erişim sağlayıcıların erişilmesini sağladıkları içerikler üzerinde süregelen bir denetim yükümlülükleri mevcut değildir. Yalnızca hukuka aykırılıktan haberdar edilmeleri durumunda erişimi engellemekle yükümlüdürler.

Erişim sağlayıcılar ayrıca, sağladıkları hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini belirli süreler boyunca saklamak ve bu bilgilerin doğruluğu, bütünlüğü ile gizliliğini korumakla sorumludurlar.

Yer Sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişilerdir. Sosyal medya platformları veya e-ticaret siteleri, 5651 sayılı kanun kapsamında yer sağlayıcıya örnek verilebilir.

Yer sağlayıcılar, sağladıkları içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildirler.

Ancak, erişim sağlayıcılara benzer şekilde, hukuka aykırı içerik konusunda haberdar edilmeleri halinde bu içeriği İnternet Kanunu'nun ilgili maddelerine göre yayından çıkarmakla yükümlüdürler. Ayrıca, trafik bilgilerini belirlenen sürelerde saklamak ve bu bilgilerin gizliliğini ve doğruluğunu sağlamakla sorumludurlar.

¹ <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2654125>

Yer Sağlayıcı ve Erişim Sağlayıcı Arasındaki Fark:

Erişim sağlayıcılar kullanıcılara internete bağlanma olanağı sunarlar. Yer sağlayıcının ise tek sorumluluğu, bilgi ya da veriyi kullanıcılara sunmak isteyenlere bu ortamı hazırlamaktır.²

Neticede, bir erişim sağlayıcıya bağlanmaksızın yer sağlayıcının sunduğu hizmete erişmek mümkün olmayacaktır.

Yer ve erişim sağlayıcıların hukuka aykırı içerik hakkında bilgilendirilebilmeleri için tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında ve kullanıcıların ulaşabileceği şekilde güncel olarak bulundurmaları zorunluluğu, mezkur kanunun 3. maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda hukuka aykırılık bildirimi; sağlayıcıların internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile yapılabilir.

İçerik Sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişilerdir.

Web 2.0'ın kullanımının oldukça yaygınlaştığı günümüzde sosyal medya kullanan herkesin aslında bir içerik sağlayıcı olduğunu söylemek mümkündür.

İçerik sağlayıcılar, internet ortamına sundukları her türlü içerikten sorumludur.

Diğer sağlayıcılarla aynı şekilde, tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği biçimde ve güncel olarak bulundurma yükümlülüğündedirler. Ancak, başkasına ait içeriğe erişim sağladıklarında bu içeriğin sorumluluğu kendilerine ait değildir.

İçerik sağlayıcılar, içeriği benimsemedikçe ve diğer kullanıcıların bu içeriğe ulaşmasını amaçladıkları açıkça belli olmadıkça sadece genel hükümlere göre sorumluluk taşırlar.

KAYNAKÇA:

1. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5651.pdf>
2. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/645758>
3. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2654125>

² <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2654125>

YENİ NESİL YAPAY ZEKA ASİSTANI: JOULE

Av. Edanur AKINCI

Merkezi Walldorf, Almanya'da bulunan, 130'dan fazla ülkede ofisi bulunan ve dünyanın lider kurumsal iş yazılımları sağlayıcısı olan SAP (Systemanalyse Programmentwicklung/System Analysis Program Development), iş dünyasının çalışma biçimini değiştirecek, doğal dil kullanan, üretken yapay zeka asistanı Joule'u duyurdu.

Joule, SAP'nin kurumsal bulut çözüm portföyünün tamamında yer alacak ve SAP'nin çözüm portföyünün yanı sıra, üçüncü taraf kaynaklardan da proaktif ve bağlamsal içgörüler sağlayacak.

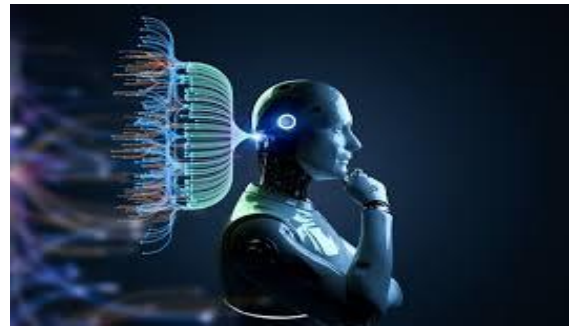

Joule, birden fazla sistemde yer alan verileri hızlı bir şekilde sıralayarak ve bir bağlama oturtarak, daha akıllı içgörüler oluşturup insanların işlerini daha hızlı halletmesine, güvenli ve mevzuatla uyumlu bir şekilde daha iyi iş sonuçları elde etmesine olanak tanıyor. SAP'nin kanıtlanmış ve en iyi sonuçlara ulaştıran devrim niteliğindeki teknolojisine dayanan Joule, kritik süreçleri güçlendiren ve tam olarak çözüm odaklı çalışan bir yardımcı pilot olarak tanımlanabilir.

Küresel çapta neredeyse 300 milyon kurumsal kullanıcının düzenli olarak

SAP bulut çözümleriyle çalıştığını belirten SAP CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi Christian Klein, "Joule, işletmelerin ve onlara güç veren ekiplerinin çalışma şeklini yeniden tanımlıyor." şeklinde tanıttığı yeni yapay zeka asistanlarını "SAP'nin iş ve teknoloji arasındaki bağlantı noktasındaki benzersiz konumundan yararlanıyor ve İş Yapay Zekasına yönelik ilgili, güvenilir, sorumlu yaklaşımımızı temel alıyor. Joule, yalnızca ne söylediğinizi değil, ne demek istediğinizi de anlayacak." Cümleleriyle adeta kullanıcılarının övgüsünü toplamaya hazır olduğu ifade ediyor.

SAP'nin işle teknoloji arasında köprü kuran benzersiz konumundan yararlanan Joule, müşterilerimizin en acil sorunlarını çözmelerine yardımcı olmaya devam etmek için, iş zekâsına (business AI) yönelik amaca uygun, güvenilir ve sorumlu bir yaklaşımı temel alıyor. Joule, yalnızca 'ne dediğinizi' değil, 'neyi kastettiğinizi' yani ne demek istediğinizi' anlayacak" dedi.

SAP'nin yeni nesil yapay zekâ destekli asistanı Joule, insan kaynaklarından finansa, tedarik

zincirinden satın alma ve müşteri deneyimine kadar SAP uygulamaları ve SAP Business Technology Platform'un (SAP BTP) içine yerleştirilecek. Çalışanlar için en akıllı iş arkadaşı gibi konumlanacak Joule, SAP kullanıcı deneyimini yeni ve başka bir boyuta taşımayı hedefliyor.

Öğrenmek veya çözümlmek istedikleri bir sorunu ifade etmek için sade bir dille sorular soracak veya çözülecek bir sorunu tanımlayacak çalışanlar, bağlamı koruyarak SAP portföyü ve üçüncü taraf kaynaklardan alınan zengin iş verileri, metinler, görseller ve içgörülerden elde edilen akıllı yanıtlar alabilecek.

Örneğin bir üreticinin satış performansını daha iyi anlamak için Joule'den yardım istediğini düşünün. Joule, düşük performans gösteren bölgeleri belirleyebilir; üreticinin incelemesine yönelik potansiyel düzeltmeler sunmak için, bir tedarik zinciri sorununda, ortaya çıkan diğer veri kümelerine bağlantı verip otomatik olarak tedarik zinciri sistemine bağlanmanızı sağlayabilir.

Tüm SAP çözümleri için sürekli olarak yeni senaryolar sunacak olan Joule, İK alanında da tarafsız iş tanımlarının yazılmasına ve amaca uygun mülakat soruları oluşturulmasına yardımcı olacak. Üretken yapay zekanın yarattığı ilk heyecanın ardından, ölçülebilir yatırım getirisi elde etmeye yönelik çalışmaların başladığına dikkat çeken IDC Küresel Düşünce Liderliği Araştırmaları Grup Başkan Yardımcısı

Phil Carter, "SAP, üretken yapay zekanın eninde sonunda günlük yaşamın ve iş dünyasının parçası haline geleceğini anlıyor ve gerçek dünya senaryolarına dayalı cevaplar üretmeye odaklanan bir iş asistanı oluşturmak için çalışıyor. SAP aynı zamanda, bu iş ortağının sorumlu yapay zeka olmasını sağlamak için gerekli güvenlik önlemlerini alıyor" dedi.

SAP portföyündeki diğer birçok güncelleme, 2-4 Ekim 2023'te SAP SuccessConnect, 09-11 Ekim 2023'te SAP TowerConnect Live, 25 Ekim 2023'te SAP Customer Experience Live ve 2-3 Kasım 2023'te TechEd etkinliklerinde duyurulacak.

SAP'nin geleceğin kurumsal yapay zeka ekosistemini oluşturma konusundaki kapsamlı stratejisi, temmuz ayında duyurulan Aleph Alpha, Antropic ve Cohere'ye yönelik doğrudan yatırımların yanı sıra, mayıs ayında Microsoft, Google Cloud ve IBM gibi üçüncü taraf iş ortaklarıyla yapılan işbirliklerini de içeriyor. Ayrıca SAP tarafından desteklenen küresel bir yazılım girişim sermayesi şirketi olan Sapphire Ventures'ın, yapay zeka destekli kurumsal teknoloji girişimlerine 1 milyar doların üzerinde kaynak ayırdığı biliniyor.

KAYNAKÇA

- <https://shiftdelete.net/sap-yapay-zeka-asistani-joule>
- <https://news.sap.com/2023/09/joule-new-generative-ai-assistant/>

ELEKTRONİK NAKİT ÜRETME MEKANİZMASI OLARAK BLOK ZİNCİRİ TEKNOLOJİSİ

Stj.Av. Ahmet KALKAN

Satoshi Nakamoto rumuzlu bir bilgisayar programcısı, 1 Kasım 2008'de, kriptolanmış bir e-posta listesine bir e-posta gönderdi ve "güvenilir bir üçüncü taraf olmaksızın tamamen 'peer-to-peer / P2P' (uçtan uca) yeni bir elektronik para sistemi" oluşturduğunu duyurdu.

Özünde, Bitcoin kendi yerel para birimi ile bir ödeme ağı sundu ve üyelerin ağıdaki herhangi bir üyeye güvenden zorunda olmaksızın yaptıkları işlemleri doğrulamak için gelişmiş bir yöntem kullandı. Para birimi, önceden belirlenmiş bir hızda tedavüle giriyor ve işlemleri onaylamak için işlemci gücünü kullanan üyelerine ödeme yapıyor, dolayısıyla üyelerini yaptıkları iş için ödüllendiriyordu. Bu buluşla ilgili ürkütücü olan şey ise, dijital bir nakit oluşturmada daha önceki birçok girişimin aksine, gerçekten işe yaramasıydı.

Ekim 2009'da bir internet borsası, 5,02\$ karşılığında 5.050 adet Bitcoin sattı, bu da Bitcoin'in para ile ilk satın alma işleminin kaydı oldu. Fiyat, bir adet üretmek için gereken elektrik maliyetinin ölçülmesi ile hesaplanmıştı. Ekonomik açıdan, bu çığır açan an muhtemelen Bitcoin'in yaşamındaki en önemli andı. Bitcoin artık sadece marjinal bir programcı topluluğunun kendi arasında oynadığı dijital oyun

değildi. Fiyatı olan bir mal haline gelmişti. Bu durum birinin bir yerlerde Bitcoin için pozitif bir değer biçtiğini gösteriyordu.

22 Mayıs 2010'da bir başkası 25\$ tutarındaki iki pizza dilimine 10.000 Bitcoin ödeyerek, Bitcoin'in ilk kez bir takas değeri olarak kullanıldığı işlemi sahneye kondu. Bitcoin'in bir mal olmaktan çıkıp bir değişim aracı haline gelmesi yedi ay sürdü.

O zamandan beri Bitcoin ağı onu kullanan üye sayısı, işlem hacmi ve tahsis edilen işlemci gücü anlamında büyüdü ve değeri hızla yükselerek Kasım 2017'de 7.000\$'ı aştı. Sekiz yılın ardından, bu buluşun artık sadece çevrimiçi bir oyun olmadığı, Aksine, piyasa testini geçmiş ve pek çok kişi tarafından gerçek dünyadaki amaçlar için kullanılmakta olan, gazetelerde, televizyonlarda, adı web sitelerinde ulusal para birimleri ile birlikte zikredilen bir teknoloji olduğu anlaşıldı.

Elektronik Nakit Üretme Mekanizması Olarak Blok Zinciri Teknolojisi

Ticari anlamda blok zinciri teknolojisinin şimdiye kadar tek başarılı uygulaması elektronik nakit, özellikle de Bitcoin olmuştur.

Blok zinciri teknolojisi için potansiyel uygulamalar -ödemeler, sözleşmeler ve varlık kaydı- yalnızca blok zincirinin adem-i merkezîyetçi para birimi ile yürütüldükleri ölçüde başarılı olabilirler. Para birimi olmayan blok zincirlerinin tamamı prototip aşamasından ticari uygulamaya geçememişlerdir çünkü piyasadaki en iyi uygulamalarla rekabet edememişlerdir. Bitcoin'in tasarımı dokuz yıldır özgürce erişime açıktır ve geliştiriciler ticari ürünler

Üretmek için kopyalayıp geliştirebilirler, fakat bugüne dek böyle bir ürün ortaya çıkmamıştır.

Piyasa testi gösteriyor ki işlem kaydının ve iş ispatının dolaylı yollarının yalnızca elektronik nakit üretiminde ve üçüncü taraf aracısı olmayan ödeme ağı gerekçesiyle kullanılabilir. Elektronik nakit mülkiyeti ve işlemler oldukça küçük miktarlarda veri ile iletilir. Diğer ekonomik durumlar, örneğin kitlesel ödemeler ve sözleşmeler, daha fazla veri gereksinimine sahiptir ve bunlar blok zinciri modeliyle işletilemeyecek kadar külfetli hale gelirler. Aracı içeren tüm uygulamalar için blok zinciri, rekabet edemeyecek bir çözüm sunacaktır. Aracılara güven duymayı gerektiren endüstrilerde blok zinciri teknolojisinin yaygın şekilde benimsenmesi beklenemez çünkü araçların tek başına varlığı bile blok zincirini işletme maliyetini lüzumsuz hale getirmektedir.

Bir ticari işlem elektronik nakde dayalıysa ve elektronik nakdin aracılaştırılması sıradan para birimlerinin ve ödeme yöntemlerinin kullanılmasının faydalarına ağır basıyorsa, blok zinciri teknolojisinin herhangi bir uygulaması ticari anlamda mantıklı olacaktır.

İyi mühendislik, açık bir problem ve bu probleme optimal çözüm bulma teşebbüsleriyle başlar. Optimal çözüm yalnızca problemi çözmekle kalmaz, ancak tanımı gereği ilgisiz şeyleri veya lüzumundan fazlasını da içermez.

Bitcoin'in yaratıcısı "uçtan uca elektronik nakit" yaratma saikiyle yola çıkmış ve böyle bir tasarım ortaya koymuştur. Tekniği konusunda bilgisizlik dışında, diğer işlevler için uygun olacağını beklemek için bir neden yoktur.

Dokuz yıl ve milyonlarca kullanıcının ardından Nakamoto'nun tasarımının dijital nakit üretiminde başarılı olduğunu ve şaşırtıcı biçimde başka hiçbir şey üretmediğini söylemekte sakınca yoktur. Bu elektronik nakit ticari ve dijital uygulamalara sahip olabilir fakat blok zinciri teknolojisini çok çeşitli alanlarda kendi başına kullanılabilecek teknolojik bir inovasyon olarak ele almanın bir avantajı yoktur. Blok zinciri öngörülebilir enflasyona sahip uçtan uca elektronik nakit üreten bir makinenin ayrılmaz bir diğlisi olarak ele alınırsa daha iyi anlaşılabilir.

Kaynakça:

<https://www.nakamotoinstitute.org/>

Nathaniel Popper - Dijital Altın (Harper, 2015)

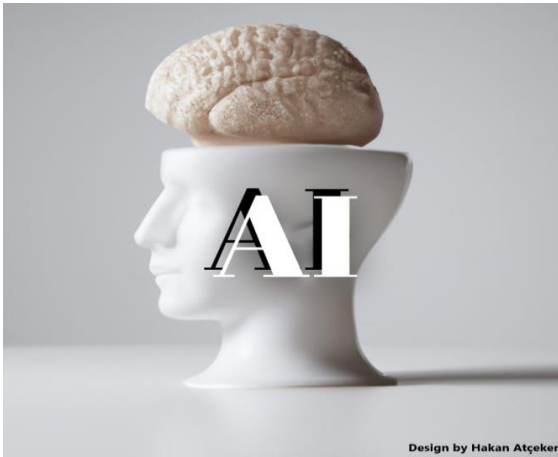
Sarfedean Ammous – Bitcoin Standardı

YAPAY ZEKA HUKUK DANIŞMANLIĞI

Av. Gökçen YÜCEL

<https://www.linkedin.com/in/gokcen-yucel-99426a7b/>

Her geçen gün gelişen teknolojinin hayatımızda meydana getirdiği yıkıcı dönüşümün hukuki düzenlemelerle belirli denge içerisinde yürütülmesi gerekmektedir. Zira hukuk doğası gereği teknolojiyi takip etmekte ve teknolojinin hayatımızda meydana getirdiği değişimlerin etkisini yaşamın dengelerini bozmayacak şekilde düzenleme gayreti içerisinde. Bu açıdan bilişim hukukunu bilişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak gelişen bir hukuk dalı olarak tasvir etmek mümkündür. Bu çerçevede disiplinler arası bir bakış açısıyla yapay zeka teknolojileri başta olmak üzere bilişim hukuk alanında yürütülen akademik çalışmaların büyük önem arz ettiği kanaatindeyim.

Bilişim teknolojileri her geçen gün üssel bir hızda gelişmeye devam etmektedir. Hukuk ise doğası gereği ancak bu teknolojilerin sosyal yaşamda oluşturduğu yıkıcı etkiler ortaya çıktıktan sonra birtakım

düzenlemeler getirerek bu etkileri sınırlandırmaya çalışmaktadır. Ancak yapay zeka teknolojilerinin sosyal yaşamın içerisine girmesiyle birlikte teknolojinin hayatımızda meydana getirdiği dönüşümün etkilerinin çok daha geniş olması beklenmektedir. Sanayi devrimi ile birlikte mavi yakalı iş gücünün yerinin büyük bir nispette makineler almıştır. Dördüncü endüstri devrimiyle birlikte ise yaşamımıza dahil olan tüm cihazlar internet üzerinden birbiri ile konuşabilmekte, yapay zeka teknolojisi sayesinde bu cihazlar eğitilerek otonom bir şekilde hareket edebilme ve karar alma yetkinliklerine sahip olmaktadır. Bu cihazlara kazandırılan yapay zeka ile artık beyaz yakalı iş gücünün elinde bulunan bir takım işlerin de bu cihazlara yaptırılması hususu gündeme gelmektedir. Örneğin hastanelerde yapay zeka tabanlı teknolojiler kullanılarak radyoloji görüntüleri otonom bir şekilde taranmak suretiyle beyin tümörü, inme gibi hastalıkların yapay zeka tarafından tespit edilebilmesi mümkün hale gelmiştir. Üretken yapay zeka teknolojilerinden birisi olan ve tüm dünyada sıkça konuşulan ChatGPT ile artık istenilen bir konuda istenilen detayda metin içerik üretilebilmektedir.

Şüphesiz tüm bu teknolojilerin hayatımızda meydana getireceği çeşitli yansımalar olacaktır. Örneğin radyoloji görüntülerden hastalık

teşhisi yapan bir yapay zekanın hatalı teşhis yapması teknik olarak mümkündür. Bu çerçevede bu yapay zekanın kullanımında nelere dikkat edilmesi ve nasıl bir yöntem izlenmesi gerekecektir? Ayrıca bu yapay zeka piyasa sürülmeden önce belirli bir takım standartlar çerçevesinde mi üretilecektir? Öte yandan, ChatGPT ile üretilen bir metin içerik, insan tarafından üretilen bir metin içerikten ayırt edilebilecek midir? Bir kişi ChatGPT'ya yazdırdığı bir eseri kendisinin bizzat yazdığını iddia ederek bunun fikri mülkiyet haklarının kendisine ait olduğunu iddia ederse nasıl bir yöntem izlenecektir? Bütün bu sorulara mevcut hukuki düzenlemeler çerçevesinde tartışmalı da olsa çeşitli yanıtlar verilebilecektir. Ancak hukukun insanlara sunmayı vaat ettiği en temel değer adalet olduğu göz önüne alındığında hukukun uygulanması sırasında derin farklılıklar meydana gelebilecek, bu durum ise kamu vicdanında adalet duygusunu sarsabilecektir.

Bu nedenle, gelişen yeni teknolojilere paralel olarak hukukun uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek farklılıkları en aza indirgeyen güncel düzenlemelerin çıkartılması kaçınılmaz olacaktır. Bu noktada gerek güncel düzenlemelerin hazırlanması aşamasında, gerekse bu düzenlemeler henüz hayata geçirilmeden vuku bulunan olaylarda adalet en uygun hukuki çözümün bulunması noktasında bilişim hukukçularının kritik bir rol

üstleneceği kanaatindeyim. Bu kapsamda bilişim hukuku alanında uzmanlaşmış, disiplinler arası bakış açısına sahip akademisyen ve profesyonellere olan ihtiyacın önümüzdeki dönemde artacağını söylemek yanlış olmayacaktır.

Günümüzde kullanılan teknolojilerin merkezinde yapay zeka yer almakta olup, yapay zeka veriye dayanan bir teknolojidir. Bir otomobilin çalıştırılması için nasıl akaryakıtı ihtiyaç varsa, yapay zekanın çalıştırılması için de veriye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda bilişim hukukunun temelinde yatan kavramlardan birisi verinin korunmasıdır. Bir kişiyle ilişkilendirilebilen verilere ise kişisel veri denmekte olup, kişisel veri verinin en değerli kısmını oluşturur. Zira kişisel verileri kullanarak kişiselleştirilmiş hizmetler sunulması, kişiye özel reklam yapılması mümkün hale gelmiştir. Bu nedenle, Avrupa Birliği, Çin ve ABD'de kişisel verilerin korunmasına yönelik usul esasları belirleyen yasalar çıkartılmıştır. Ülkemizde de kişisel verilerin korunmasına yönelik kanun 2016 yılında yürürlüğe girmiştir. Böylece yapay zeka merkezli teknolojilerin seri bir şekilde işlediği kişisel verilerin korunmasına yönelik kritik öneme sahip yasal zeminler oluşturulmuştur.

Bunun yanı sıra, Avrupa Birliği ilgili komisyonu tarafından yapay zeka teknolojilerinin geliştirilmesi ve sahada kullanımına yönelik çeşitli düzenlemeler içeren yapay zeka yasa tasarısı hazırlanmıştır. Bu tasarıda yapay zeka teknolojileri risk temelli bir yaklaşımla sınıflandırılarak

farklı düzenlemelere tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda kabul edilemez, yüksek, sınırlandırılmış ve asgari olmak üzere dört farklı risk seviyesi belirlenmiştir. Tasarıda kabul edilemez risk seviyesine örnek olarak kamusal alandaki kameralar üzerinden yüz tanıma gibi birtakım teknolojiler verilmiş olup bu teknolojiler belirli birkaç istisnai durum dışında yasaklanmıştır. Bu gelişmeler göstermektedir ki; Avrupa Birliği yapay zeka teknolojilerinin geliştirilmesinde Çin ve ABD'ye göre geriden gelmekle birlikte yapay zekanın regülasyonu hususunda tüm dünyada öncü bir yaklaşım sergilemektedir. Yapay zekanın hayatın içerisinde derinlemesine yer almasıyla birlikte yapay zeka teknolojilerinin regülasyonu daha da önem kazanacak ve bu alanda yapay zeka hukuk danışmanlarına önemli görevler düşecektir.

Bu noktada yapay zeka hukuk danışmanı kavramının muhtevassından bahsetmek icap etmektedir. Yapay zeka hukuk danışmanı kavramını, *“yapay zeka temelli teknolojilerin hayatın içerisinde derinlemesine yer almasıyla birlikte bu teknolojilerin hukuka uygun bir şekilde kullanımı için danışmanlık veren hukukçu”* olarak tanımlamak mümkündür. Yapay zeka teknolojileri esasen günümüzde hayatımızın içerisinde yer almaya başlamıştır. Örneğin arama motoruna yazdığımız kelimelerden bizim ilgi alanlarımızı tespit edip bize sürekli olarak tavsiyelerde bulunan tavsiye motorları yapay zeka teknolojilerine

dayanmaktadır. Sosyal medya hesaplarımızda beğendiğimiz veya incelediğimiz içerikleri analiz ederek bu içeriklere uygun reklamları bizim önümüze çıkartan yine yapay zekadır. Bu noktada şunu ifade etmek gerekir ki; yapay zeka teknolojileri kullanılırken rekabet hukuku, tüketici hukuku ve sağlık hukuku gibi hukuk dallarındaki çeşitli düzenlemelere aykırı neticeler ortaya çıkabilecektir. Yapay zeka teknolojisinin mevcut hukuki düzenlemelere uygun çalışması için bu teknoloji henüz piyasaya sürülmeden önce bu teknolojiyi satan, üreten ve dağıtan şirketlere gerekli danışmanlık hizmetinin yapay zeka hukuk danışmanları tarafından verilmesi gerekecektir. Nitekim geliştirilen bir yapay zeka teknolojisinin üretebileceği çıktıların teknik olarak ön görülebilir olması, anılan çıktıların üretim ve kullanım sürecinde ilgili hukuki düzenlemelere uyum sağlanması önem arz etmektedir.

Bu noktada ifade etmek gerekir ki; yapay zeka teknolojisinin faaliyet gösterdiği sektör veya alanı düzenleyen hukuki düzenlemelere uygun çalışması ile yapay zeka

teknolojisinin ilgili teknik standartlara ve bu standartlara dayanan yapay zeka yasası gibi düzenlemelere uygun olması ayrı hususlardır. Örneğin, radyoloji görüntülerinden hastalık teşhisi yapan bir yapay zeka teknolojisinin sağlık hukukuna uygun olarak çalışması ayrı bir konu iken bu yapay zeka teknolojisinin ilgili teknik standartlara dayanan yapay zeka yasasına uygun olarak üretilmesi ayrı bir konudur. Bu teknoloji ilgili teknik standartlara dayanan yapay zeka yasasına uygun olarak üretilmiş olabilir. Ancak bu teknolojinin yapay zeka yasasına uygun olarak üretilmesi sağlık hukukuna uygun olarak çalışacağı anlamına gelmez. Yapay zeka yasasına uygun olarak üretilen yapay zeka tabanlı bir sağlık ekipmanı, sağlık hukukuna uygun çalışmayabilir. Örneğin, bir hastanın radyoloji görüntüsünden beyin tümörü teşhisi koyan sağlık ekipmanının koyduğu teşhise göre doğrudan tedaviye başlanması sağlık hukukuna aykırı olabilecektir. Sağlık hukukuna göre koyulan bu teşhisin uzman bir doktor tarafından incelenip gerekiyorsa ilave tetkikler yapılarak tedaviye başlanması gerekebilecektir. Zira düşük bir ihtimal dahi olsa yapay zeka tabanlı teknolojilerin her zaman hata yapma ihtimali bulunmaktadır.

Özetle ifade etmek gerekirse; yapay zeka hukuk danışmanı yapay zeka teknolojisinin ilgili yapay zeka yasasına uygun üretilmesine yönelik danışmanlık verebileceği gibi üretilen ve kullanılan bu teknolojinin ilgili olduğu diğer hukuki

düzenlemelere uyumu noktasında da danışmanlık verebilecektir.

Kanaatimce yapay zeka hukuk danışmanı olmak isteyenlerin Avrupa Birliği Yapay Zeka yasa tasarı ile getirilmesi planlanan düzenlemeler başta olmak üzere global ölçekte yapay zeka alanında yürütülen yasal düzenleme çalışmalarını takip etmeleri gerekmektedir. Nitekim ülkemizde yürütülen bilişim hukuku alanındaki yasal düzenleme çalışmalarının ekseriyetle Avrupa Birliği müktesabı ile uyumlu olduğu görülmektedir. Bu nedenle öncelikle Avrupa Birliği yapay zeka yasa tasarı ile getirilmesi planlanan düzenlemelerin hukukçu meslektaşlarımızca incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

Bununla birlikte, doğrudan yapay zekayı düzenleyen yasa ve ikincil düzenlemelere hakim olmak yapay zeka hukuk danışmanlığının bir ayağını oluşturmaktadır. Yapay zekanın en yoğun kullanıldığı veya yakın gelecekte kullanılacağı sektörleri düzenleyen yasal ve ikincil düzenlemelere hakim olmak da yapay zeka hukuk danışmanlığının diğer ayağını oluşturmaktadır. Örneğin sağlık sektöründe yapay zeka ile ilgili dünyada ve ülkemizde teknolojik gelişmeler yaşanmaktadır. Ülkemizde Türk beyin projesi adı altında insan beyninin manyetik rezonans (MR) görüntülemesi üzerinden hastalık teşhisi yapabilen çeşitli yapay zeka uygulamaları geliştirilmiştir. Dünya da ise bir insanın kardiovasküler sistemine ait verileri toplamak suretiyle bu insanın kalp

damar sistemini sanal ortamda simülasyona tabi tutarak bu kişinin yakın veya uzak gelecekte geçirebileceği olası kalp damar hastalıklarını kestirebilen yapay zeka uygulamaları üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu ve benzeri uygulamaların yapay zekayı düzenleyen yasa ve ikincil düzenlemelere uyumlu olmasının yanı sıra bu uygulamaların çalıştığı sektör olan sağlık sektörünü düzenleyen yasa ve ikincil düzenlemelere de uyumlu olması gerekecektir.

Sonuç olarak ifade etmek gerekir ki, Avrupa Birliği yapay zeka yasa tasarısı başta olmak üzere dünyadaki yapay zeka düzenlemelerine şimdiden hakim olmak ve yapay zekanın küresel olarak en çok yaygınlaştığı sektörleri düzenleyen yasal ve ikincil düzenlemeleri incelemek yapay zeka hukuk danışmanı olmak isteyenler için bugünden yarına yapılacak en temel yatırım olacaktır.